

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 242 «Туризм»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка та організація туристичної діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГРАМ ПОДІЄВОГО
ТУРИЗМУ (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКОГО ТАБОРУ «ЕКОНОМІСТ»)**»

Виконавець

студентка Центру заочної форми
навчання

Нечипорук Анна Олександрівна _____

/підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Бедрадіна Ганна Костянтинівна _____

/підпис/

ОДЕСА 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Останніми роками ефект глобалізації міжнародного туризму призвів до росту конкуренції між популярними напрямками та пошуку оптимальних позицій на туристичному ринку. В такій ситуації подієвий туризм виступив як істотний елемент в розвитку туристичних дестинацій, залученні споживачів, пошуку інвестицій та покращенні локального і регіонального рівня економіки. Подієвий туризм – молодий і надзвичайно цікавий напрям. Унікальні тури, які поєднують в собі традиційний відпочинок та участь у видовищних заходах планети або всередині країни, поступово набувають популярності серед різних груп мандрівників.

Поява та розвиток на міжнародному ринку туристичних послуг подієвого туризму зумовили підвищення попиту серед споживачів на цей досить новий напрям в означеній галузі. З року в рік кількість відвідувачів подієвих турів зростає, що викликає необхідність у створенні модернізованої інфраструктури, вивченні туристичного попиту на подієвий туризм та факторів, що впливають на нього, підготовці спеціалістів для взаємодії зі споживачами під час проведення заходів та залученні грошових коштів для просування, реалізації та розвитку event-турів. Впровадження подієвого туризму на території України сприятиме підвищенню економічного рівня країни, розвитку внутрішнього туризму та росту туристопотоків

Метою кваліфікаційної роботи є удосконалення організації програм подієвого туризму в Україні.

Виходячи з мети дослідження, у роботі поставлені наступні завдання:

- розкрити теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму;
- дослідити передумови розвитку подієвого туризму в Україні;
- надати загальну характеристику студентського табору «Економіст»;
- проаналізувати матеріальну-технічну базу студентського табору «Економіст»;
- оцінити можливості студентського табору «Економіст» для розробки програм подієвого туризму;
- визначити напрями розвитку подієвого туризму в Україні;
- надати пропозиції щодо використання студентського табору «Економіст» в якості майданчика для організації програм подієвого туризму.

Об'єктом дослідження є процес розробки та удосконалення програм подієвого туризму.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та прикладних аспектів щодо особливостей розробки та удосконалення програм подієвого туризму.

Походження подієвого туризму стало сферою наукових досліджень порівняно недавно. Теоретичні дослідження питань організації та розвитку подієвого туризму в сучасних економічних умовах відображені в наукових працях вітчизняних і зарубіжних вчених Бабкіна А. В., Балабанова І. Т., Бедрадіної Г.К., Герасименко В.Г., Давиденко І.В., Льїної Е. Н., Нездоймінова С.Г., Шікіної О.В., К. Купера, Д. Флетчера, Д. Гільберта, Дж. Рітчі, Д. Беліво, Р. Лінча, А. Віла, Д. Гетца та ін. Завдяки дослідженням науковців подієвий туризм виділився в самостійну галузь науки зі своїм термінологічним апаратом і став розглядатися як окремий напрямок. У їх публікаціях було висвітлено багато питань стосовно створення та просування турів

подієвого туризму на території України. В сучасних умовах підіймаються питання аналізу сучасного стану подієвого туризму в світі та перспектив розвитку подієвого туризму в Україні після закінчення війни, спираючись на досвід інших держав. Проте на даний момент багато питань залишаються відкритими.

Методи дослідження. Методичними засадами кваліфікаційної роботи є положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, які стосуються проблематики розвитку подієвого туризму. законодавчі та нормативно-правові акти, матеріали Державної служби статистики.

У процесі проведення дослідження використовувались методи: системного аналізу - для виявлення сутності подієвого туризму; комплексного аналізу – для діагностики подієвого туризму в Україні; аналітичний і структурно-логічний методи для обґрунтування ефективності представлених пропозицій.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в розробці пропозицій щодо розвитку подієвого туризму в Україні. Результати дослідження можуть бути використані при розробки нових та удосконалення існуючих програм в сфері подієвого туризму, використовуючи бази студентських таборів Одеського регіону.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 59 сторінок. Робота містить 11 таблиць та 15 рисунків, список використаних джерел із 43 найменувань, 4 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

В першому розділі кваліфікаційної роботи розкрити теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму, досліджено передумови розвитку подієвого туризму в Україні. Подієвий туризм достатньо новий напрямок туристичної діяльності в Україні, тому саме ця дефініція викликає багато дискусій. Підходи до визначення сутності поняття «подієвий туризм» дуже різноманітні, відомі науковці зі всього світу намагалися надати своє визначення в залежності від наукової школи, географії та цілеспрямованості. Найбільш комплексне визначення сутності поняття подієвий туризм у своїх дослідженнях дає Д. Гетц: «Подієвий туризм – це вид туризму, спрямований на повне використання можливостей події для досягнення розвитку туризму приймаючої сторони». Таким чином, спираючись на дослідження Д. Гетца можливо констатувати, що подієвий туризм включає всі заплановані події в межах комплексного підходу до розробки та маркетингу напрямів. В сучасних умовах є різні підходи та ознаки до класифікації заходів і подій і, відповідно, видів подієвого туризму. Так європейські науковці розглядають події з точки зору: цільової аудиторії, концепції подій та їх організації, наприклад фестивалі, ярмарки, вистави і т.п. Другий підхід базується на спрямованості(цілі) поїздки. В залежності від цілей можливо виділити: бізнес, відпочинок, рекреація. Але доволі часто цілі споживача можуть буду об'єднані, наприклад, коли бізнес- поїздки поєднуються з елементами відпочинку тощо. Фактично відбувається поєднання подієвого, ділового та культурно-пізнавального видів туризму і ця практика стає дедалі більш поширена в

світі. Також існує підхід, що саме подія виходить на перший план, і тоді саме навколо подія формується туристична пропозиція (знакові світові події). Крім цього, подієвий туризм можливо визначати за масштабом заходів, за функціональною спрямованістю та тематикою подій. На сьогоднішній день в світі існує ціла індустрія розвитку якої направлено на поширення різноманітних заходів, популяризації яких приділяється багато ресурсів, як людських так і фінансових. Всі заходи відрізняються між собою за характером, обсягом, кінцевою метою. Саме навкруги той чи іншої події формуються туристичні продукти, як на регіональному так і на міжнародному рівні. Туристи виступають в ролі пасивного або активного учасника цих подій. За масштабами подій їх поділяють на національні та міжнародні в відповідності від цього і формується цільова аудиторія.

В другому розділі кваліфікаційної роботи надано загальну характеристику студентського табору «Економіст». Проаналізувати матеріальну-технічну базу студентського табору «Економіст». Студентський табір «Економіст» є спортивно-оздоровчим комплексом Одеського національного економічного університету, який розташований за 60 км на південь від Одеси на території курортної зони Затока. Унікальний прибережний ландшафт, близькість моря та лиману, гарні природні пляжі та унікальна суміш степового та насиченого солями морського повітря створюють природну основу оздоровлення. Саме тут, як ніде в іншому місці, студенти, викладачі та запрошені гості зможуть поринути у чисту морську воду, погрітися у променях лагідного сонця на чистих піщаних пляжах. Можна також чудово відпочити на території табору поряд з алеями квітучих роз або в тіні численних дерев. А ввечері на любителів активного відпочинку чекають спортмайданчики, дискотека, можна просто посидіти на відкритій веранді за душевною бесідою у колі друзів або сходити в кінотеатр, відвідати концертні програми. В 2020 році в зв'язку з карантинними обмеженнями студентський табір «Економіст» працював лише 40 днів в період з червня по вересень. Студентам та працівникам ОНЕУ надавалась знижка від профспілки яка в середньому складала 25% від затвердженої вартості місця на добу. В 2021 році середня завантаженість табору складала 65 днів за сезон. Повна завантаженість студентського табору «Економіст» складає 20 700 місце-днів за період червень-серпень. За останній рік в порівнянні з попереднім основні показники використання економіко-експлуатаційних можливостей студентського табору «Економіст» демонструють нам позитивну динаміку росту майже у всіх категоріях, окрім середньої тривалості перебування одного гостя, вона зменшилась. Для спільного вивчення зовнішнього і внутрішнього середовища туристичної студентського табору «Економіст», а також для виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей застосовано SWOT-аналіз. Організація різноманітних заходів пов'язаних з героїчною історією краю, або спортивних турнірів, або впровадження одноденних подієвих програм приносить чималі вигоди для бюджетів всіх рівнів, в тому числі для підприємств в склад яких в якості структурних підрозділів входять дома відпочинку, дитячі та студентські табори. Таким чином впровадження на території студентського табору «Економіст» програм подієвого туризму є досить актуальним і перспективним напрямком в діяльності табору. Оцінюючи можливості студентського табору «Економіст» в якості майданчику для впровадження програм подієвого туризму можливо відмітити

наявність літнього майданчику з чудовою локацією в самому центрі табору з можливістю розташування по колу і також з наявністю міст для сидіння за потребою. Дуже перспективною локацією на території табору є літній кінотеатр з великою сценою та розрахований більш ніж на 200 посадкових місць, можливістю використання сучасної техніки для проведення будь яких заходів.

При не дуже сприятливих погодних умовах можливо розташування та проведення будь яких заходів подієвого туризму на території столової, яка може дуже зручно вмістити 250 відвідувачів. Можлива розробка програм подієвого туризму на території табору в колобарації з виїзними заходами, яких багато пропонується в період червень- серпень в даному регіоні.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи визначено напрями розвитку подієвого туризму в Україні, надані пропозиції щодо використання студентського табору «Економіст» в якості майданчика для організації програм подієвого туризму. Спираючись на проведені дослідження, враховуючи досвід європейських країн пропонуємо наступні напрями щодо удосконалення розвитку подієвого туризму в Україні:

- удосконалення державної політики в галузі туризму;
- термінове прийняття нового Закону «Про туризм», який визначає подієвий туризм, як окремий напрямок;
- сприятливий інвестиційний клімат в країні;
- створення нових робочих місць;
- впровадження інноваційних технологій для поширення реклами знакових українських подій за кордоном;
- розширення міжнародного співробітництва в галузі подієвого туризму;
- всебічна підтримка малого бізнесу туристичної галузі на регіональному рівні;
- Інклюзивність туристичних програм.

Враховуючи перспективи розвитку подієвого туризму в нашій країні, яка є унікальним комплексом історичних, культурних та мистецьких пам'яток, традицій, подій, можна припустити, що зовсім скоро ця, вільна на сьогодні, ніша ведення бізнесу стане відмінним джерелом доходу і підніме туристичну індустрію України. Варто зазначити, що подієвий туризм є унікальним видом туризму, оскільки він невичерпний за змістом. Підсумовуючи все вище наведене ми пропонуємо розробку програм в сегменті подієвого туризму- під час роботи табору в літній період. Запропоновано одноденну програму подієвого туризму «День незалежності України. Назавжди вільні» на базі студентського табору «Економіст», також запропоновано організацію подібних турів , але з відвідуванням подієвих заходів в регіоні та доведено доцільність організації та проведення таких турів.

ВИСНОВКИ

В першому розділі кваліфікаційної роботи розкрито теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму, проаналізовано підходи до визначення сутності поняття «подієвий туризм». Узагальнення наведених визначень дозволяє виділити два основні підходи щодо сутності поняття «подієвий туризм». Ці підходи можуть використовуватись як у комплексі, так і окремо. Перший підхід передбачає розгляд

«подієвого туризму» як інструменту регіонального або державного розвитку. Другий підхід розглядає цей вид туризму як динамічний процес взаємозв'язку таких складових: територія-час-подія-споживання-турист. На даний момент подієвий туризм є перспективним видом туризму на міжнародному рівні, який сприяє залученню споживачів туристичних послуг незалежно від сезону. На жаль, цьому виду туризму в Україні не приділяється належна увага, і як наслідок- не використовуються всі потенціальні ресурси для економічного розвитку пріоритетних регіонів. Усі заходи позиціонуються лише як культурна, спортивна чи розважальна подія та не асоціюються з базою для подієвого туризму. Результати дослідження показали, що подієвий туризм може бути складовою стратегії розвитку як на регіональному, так і на державному рівнях. Сутність подієвого туризму полягає в підсиленні основних функцій інших видів туризму. Подія має вплив на емоційний стан людини пролонгований у часі. Подієвий туризм сприяє закріпленню психологічного стану туриста, що мотивує або демотивує на повернення до певної destinations. Він є чинником впливу на розвиток території через організацію заходів. Результатами такого впливу можуть бути не тільки розвиток місцевої інфраструктури, створення брэнда, але й формування певного психологічного клімату регіону. Сприйняття або несприйняття організованої події мешканцями приймаючої сторони визначає вектор розвитку території проведення. За таких обставин актуальним є дослідження впливу подієвого туризму на формування психологічного клімату приймаючої сторони в аспекті сприйняття, несприйняття або готовності до проведення певної події.

В другому розділі кваліфікаційної роботи наведено загальну характеристику студентського табору «Економіст», проаналізовано рівень завантаження студентського табору за 2020 та 2021 роки. За останній рік в порівнянні з попереднім основні показники використання економіко-експлуатаційних можливостей студентського табору «Економіст» демонструють нам позитивну динаміку росту майже у всіх категоріях, окрім середньої тривалості перебування одного гостя, вона зменшилась. Для спільного вивчення зовнішнього і внутрішнього середовища туристичної студентського табору «Економіст», а також для виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей застосуємо SWOT-аналіз. В нашому дослідженні ми наголошуємо на можливості використання студентського табору як майданчику для розвитку подієвого туризму з одного боку, а з іншого створення на базі табору хабу, який зможе поєднати розвиток анімаційних програм на території табору, експериментальних проєктів в сфері подієвого туризму в цьому регіоні, що буде спрямовано на збільшення завантаженості об'єкту розміщення, популяризації студентського табору ОНЕУ, як центру науки та мистецтва. З'явиться можливість залучати як можна більше гостей для проживання та відпочинку на території табору, від одноденних турів вихідного дня до стандартних пакетів розміщення тривалістю 7-10 діб.

В третьому розділі кваліфікаційної роботі нами запропоновано наступні рекомендації щодо розвитку подієвого туризму в Україні. для позиціонування та просування продуктів подієвого туризму на цільовому туристичному ринку України:

- створення всеукраїнського туристичного сайту та інших інформаційних майданчиків у мережі Інтернет;

- створення офіційного портфоліо України і використання його для цілей загального муніципального маркетингу;
- видання і розповсюдження муніципальної промоційної поліграфічної продукції та сприяння неприбутковим організаціям у виданні і розповсюдженні поліграфічної продукції, спрямованої на популяризацію туристичних об'єктів України, просування туристичних продуктів, привернення уваги до заходів подієвого туризму, формування внутрішніх туристичних потоків до регіонів України, активізацію в'їзного туризму та ін.;
- створення туристичних брендів національного та міжнародного рівнів;
- проведення різних промоційних кампаній з широким залученням мешканців міст, громадських об'єднань, суб'єктів підприємницької діяльності та інших зацікавлених осіб;
- проведення соціологічних опитувань та інших заходів з вивчення громадської думки, динаміки попиту на туристичні продукти, ефективність заходів з муніципального маркетингу тощо.

Запропоновані рекомендації сприятимуть формуванню зацікавленості та стабільного попиту з боку туристів до таких заходів, що, своєю чергою, стимулюватиме розвиток туризму загалом. Вищезазначені заходи повинні забезпечити стабільний розвиток національної економіки, а також укріплення міжнародних зв'язків з метою найскорішої інтеграції України до Європейської спільноти. Запропоновано одноденну програму подієвого туризму «День незалежності України. Назавжди вільні» на базі студентського табору «Економіст», також запропоновано організацію подібних турів, але з відвідуванням подієвих заходів в регіоні та доведено доцільність організації та проведення таких турів.

АНОТАЦІЯ

Нечипорук А.О. «Удосконалення організації програм подієвого туризму (на прикладі студентського табору «Економіст»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 242 «Туризм», за освітньою програмою «Економіка та організація туристичної діяльності»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023 рік

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Об'єктом дослідження є процес розробки та удосконалення програм подієвого туризму. Предметом дослідження є сукупність теоретичних та прикладних аспектів щодо особливостей розробки та удосконалення програм подієвого туризму. Метою кваліфікаційної роботи є удосконалення організації програм подієвого туризму в Україні.

В першому розділі кваліфікаційної роботи розкрито теоретичні аспекти розвитку подієвого туризму, проаналізовано підходи до визначення сутності поняття «подієвий туризм». В другому розділі кваліфікаційної роботи наведено загальну характеристику студентського табору «Економіст», проаналізовано рівень завантаження студентського табору за 2020 та 2021 роки. Для спільного вивчення зовнішнього і внутрішнього середовища туристичної студентського табору «Економіст», а також для виявлення сильних і слабких сторін, загроз і можливостей застосовано SWOT-аналіз. В третьому розділі кваліфікаційної роботи запропоновано рекомендації щодо розвитку подієвого туризму в Україні, для позиціонування та просування продуктів подієвого туризму на цільовому туристичному ринку. Запропоновано одноденну програму подієвого туризму «День незалежності України. Назавжди вільні» на базі студентського табору «Економіст», а також організацію подібних турів, але з відвідуванням подієвих заходів в регіоні та доведено доцільність організації та проведення таких турів.

Ключові слова: подія, подієвий туризм, студентський табір, тур, програма туру.

ANNOTATION

Nechyporuk A.O. "Improving the organization of event tourism programs (on the example of the "Economist" student camp)"

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in a specialty 242 "Tourism", according to the educational program "Economy and organization of tourist activity" Odessa National Economic University.- Odesa, 2023

The qualification work consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of references and appendices.

The object of research is the process of developing and improving event tourism programs. The subject of the study is a set of theoretical and applied aspects of the peculiarities of developing and improving event tourism programs. The purpose of the qualification work is to improve the organization of event tourism programs in Ukraine.

The first chapter of the qualification work reveals the theoretical aspects of the development of event tourism, analyzes approaches to defining the essence of the concept of "event tourism". The second section of the qualification work provides a general description of the Economist student camp, analyzes the level of student camp occupancy in 2020 and 2021. A SWOT analysis was used to jointly study the external and internal environment of the tourist student camp "Economist", as well as to identify strengths, weaknesses, threats and opportunities. The third chapter of the qualification work offers recommendations for the development of event tourism in Ukraine, for positioning and promoting event tourism products in the target tourist market. A one-day event tourism program "Independence Day of Ukraine. Forever Free" on the basis of the student camp "Economist", as well as the organization of similar tours, but with visits to events in the region, and the expediency of organizing and conducting such tours is proved.

Key words: event, event tourism, student camp, tour, tour program.

